

SZÉKELY-UDVARHELY

1848-AS FÜGGETLENSÉGI POLITIKAI SZÉKELY UJSÁG.
AZ „ELSŐ SZÉKELY HÁZI-IPARI ORSZÁGOS SZÖVETKEZET” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: osztorfővén és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előjárók, papok és gazdasági egyéni tagok egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Helyközi telefon 15. sz. egy példány ára 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyit-tér sora 1 K. Dljak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári osek- és kléring 10,489. szám

Szent István napján.

A magyaron kívül egy nemzet sincs a világon, amelyiknek nemzeti bucsujáró napja volna.

A magyar nemzet bucsujáró napja pedig augusztus 20-án van.

Ezen a napon minden esztendőben, az ország minden részéből valóságos nemzeti zarándoklás indul meg Budavára felé, a hol a magyar nemzet első királyának, Szent Istvánnak áldást osztó jobbát őrzik.

Es a nemzet tizezreitől körülvéve, fényes keleti pompa kifejtése mellett, diszruhás alabárdosok és festői öltözetű papok kíséretében, a honvédszenekar hangjai mellett, körülhordozzák az első magyar király szent jobbát az ő Budavár ifju falai között.

Fátyolos szűz Máriás lobogók usznak a levegőben, szent zsolozsma hangjai szállanak az ég felé, beláthatatlan sokaságu hullámzó tömeg mindenfelé.

Kicsiben jelen van egész Magyarország, mely tiszteletét és kegyeletét akarja leróni a magyar nemzet első és egyik legnagyobb királyának emléke iránt.

Igy folyik le minden esztendőben Szent István király ünnepe, az elhagyatott ezeréves magyar hazában.

* *

Nem hiába van Amerikában éjszaka, mikor idehaza nappal van: és aranyos napsugárban fürdik róna, bérc és halom, mert bizony ő rájuk, az elhagyatottan és elfeledetten küzdő amerikai magyarságra, nem sok fény és nem sok melegség vetődik át a fényes budavári ünnepségből.

Amerikában ma hétköznapi van.

... És mialatt Budavárban az egész magyar vidék vizitel, ünnepel, mialatt fény, pompa, ragyogás közepette körül hordozzák a szent jobbot és az ujjongó zene hangjai összevegyülnek tizezrek zsoloz májának a hangjaival: azalatt Amerikában több, mint egy milliónyi, hazáját szerető igaz magyar ember, sötétbányák mélyében, bugó gyarak börtönfalai között és tűzkohók pokoli melegébe: véres verejtéket izzadva robotol... és elszorult szívvvel, fájó lélekkel, talán épen Budavára, talán épen Szent István királyra gondol...

Arra a Szent István királyra, aki 900 esztendőnek előtte megvetette a mai — és egykor hatalmas — Magyarország alapjait és aki dehogy is gondolt annak idején arra, hogy 900 esztendők

mulva, több mint egy millió idegen magyar fog elhagyatva és elfeledve vergődni idegen népek és idegen nemzetek tengrében.

* *

A magyaron kívül, a világ egyetlen nemzetének sincsen nemzeti bucsujáró napja.

Vagy ha van is: nem olyan eredetű, nem olyan természetű, mint a magyaroké.

Ezeréves történelmi hagyományos emlékével, csak a magyarok nemzeti bucsujáró napja van megszentelve.

... És usznak a légben a fátyolos szűz Máriás lobogók, ég felé tör százezrek zsolozsmája, diadalmasan ujjong a zene, tündökölve ragyog a lobogók aranyszíne, a kék és lila papi talárok, a fehér karingek, a pompás diszmagyar öltözetek...

Budavárban a nemzet bucsujáró napja van, ujjongva, diadalmasan hordják körül a szent király szent jobbát...

... És elszorul a szánk és mély sóhaj szakad fel keblünk-ből.

Önkéntelenül is arra gondolunk, hogy a bucsujárós, szent jobbot látó magyarok tizezrei közül, vajjon hány bucsuzik el örökre, vajjon a jövő esztendei szent István napkor hány fog közülük bányák mélyén, bugógyarak börtönlevegőjében, tűzes kohók pokoli közelében véres verejtéket izzadva, amerikai testvéreinkkel együtt robotolni? Vajjon hányan!?

Politikai becsület.

Dr. Valentsik Ferenc függetlenségi képviselőnk nyilatkozata.

Udvarhelyvármegye összes választó kerületei közül jelenleg egyedül Székelyudvarhely, a székely anyaváros az, melynek függetlenségi párti képviselője van. A többi kerületből a császár-párti mungók vitték el a mandátumot és hozzá még az egyik „függetlenségi” képviselőnk is...

Ilyen körülmények között aztán nem csoda, ha kivetették a halót és ezt az egy függetlenségi képviselőnk is szeretné a muszkapárt még mindig éhes, öblös gyomrába eltüntetni.

Akciót kezdeményeztek, hogy maga a titáni küzdelmet folytatott polgárság önként dobja el, fojtsa meg függetlenségi érzelmeit és Dr. Valentsik Ferenc képviselőt hasonló köpenyeg fordításra kényszerítsék.

A mily megdöbbentő e szégyenletes fondorlat, épen oly elítélést érdemel. Elítéli a jobb érzésű, hazafiasan gondolkozó polgárság, a mely

becsületért becsülettel küzdött, hogy az „1848 mind haláláig” szűzi tiszta lobogót győzelemre juttassa. Megalázni, lebecsülni ezt a nagyszerű harcot senki fiának sincs jussa s ha mégis próbát tesz, szembe találja magát a tényleg becsülettel és becsületért küzdött polgársággal.

Különb az alattomos célzatos-sággal elkövetett merénylet felett maga Dr. Valentsik Ferenc országgyűlési képviselő botrányozik meg a legjobban és a terjesztett hamis hírekkel s általában az egész munkapárti manőverrel szemben, a következő erőlesen tiltakozó nyilatkozat közlésére kérte fel lapunkat:

Nyilatkozat.

Megdöbbenéssel értesülök arról, hogy egyesek rövid ideit távollétemet felhasználva, egy különleges akciót kezdeményeztek, melynek célja lenne a polgárságot gyűlésbe hívni és ezen gyűlés határozatából engem jeleni pártállásom elhagyására felkérni.

Meg nem foghatom, hogy komoly, érett emberek hogyan képesek ily abszurd és nevetséges mozgalom élére állani. Hiszen tudnia kell mindenkinek, hogy bármennyire nagyra is tartom polgártársaim nézeteit, ezen nagyra becsülésem nem terjedhet odáig, hogy kedvükért hirdetett elveimből bármit is engedjek, vagy pláne pártállásomat is megváltoztassam.

Tudtommal eddigelé sem nyilatkozataim, sem cselekedeteim-mel nem adtam okot senkinek arra a feltevésre, hogy olyan ember lennék, ki ma egy zászlót nehéz küzdelem árán diadalra visz s holnap eldobva magától, az ellenfél táborához szegődik.

A ki ilyet rólam feltételez, csak saját akaraterejének gyöngegségéből meritheti ezen rám nézve sértő feltevésnek az indokait.

Függetlenségi pártprogrammal lettem megválasztva, ehhez a programhoz ragaszkodom és sem kérés, sem rábeszélésre, sem anyagi vagy másnemű előnyökért ettől eltérni nem fogok.

Kérem vegye tudomásul ezt mindenki és legyen vége egyszer s mindenkorra a minden alapot nélkülöző gyanúsításoknak.

Dr. Valentsik Ferenc,
orsz. képviselő.

Alkudozás az oláhkérdésben.

Irta: Józsa Imre.

Mióta Tisza István megfujta híres harsonáját a román kérdésben azóta nyíltan és titokban, hivatalosan és nem hivatalosan az alkudozás járja Kárpátoktól Adriáig.

Es nem hiába, hogy evés közben jön meg az étvágy, mert román részről némelyeket ismét elfogott „Nagy Románia” hőbortja.

Tehát hajrá! „Itt az idő most, vagy soha!” Licitáljunk, — ki ad többet érte.

Nem mondják, hogy sovínisták vagyunk. Béküljünk meg becsületesen hazafiúi lemondással; hogy mibe kerül az mellékes, földolog, hogy béke legyen, mert az oláhok különben ismét szuronyra hányják a magyar anyák csecsemő gyermekét.

A veszedelem nagy — azt mondja Tisza; — csak a béke segít — tódítja Khuen, melyet alkudozások árán biztosíthatunk. Hiszen a Metianukban és a Vajda Sándorokban is meg van a jó akarat; az idő is most nagyon kedvező, mert a választásoknál letörtem őket félig, s ők bizony tudják, hogy egészen is letörhettem volna. De hát „az okosabb enged.”

Engedtem és engedni fogok, csak hogy meg legyen a béke.

Nohát csak béküljenek csendesesen egymás kebelén.

Egyet azonban ne feledjenek el. Ennek a békülődésnek a választási harcok előtt a nemzet szemeláttára kellett volna lejátszódnia, hogy a béke árát és feltételeit a nemzet is mérlegelhesse s ítéletet mondhasson fölötte.

Avagy akkor nem volt még veszedelmes a nemzetiségi kérdés?

Hát tulajdonképpen nem egy hammu alatt régen lappangó veszedelmes tűz, hanem egy hirtelen kitörő vulkán az egész, melyet elsőnek Tisza István látott meg éles szemével?

S ennek is a koalíció az oka. Miért „hagott tyukszemére” az oláhoknak nemzeti népnevelésével, nyelv rendelet s más ostoba ténykedéseivel?

Es ha már a koalíció elkövette ezt a hibát, miért paktált a függetlenségi párt a nemzet évszázados ellenségével?

Miért akarta elszakítani az oláh-ságot régi osztrák szövetségétől?

Miért akarta legjobb tudásával meggyőzni arról, hogy a külön vámtérület s az ezzel járó önálló gazdasági berendezés a román nép és a magyar nemzet közös érdeke?

Miért keresett a román népben szövetségest az osztrák kizsákmányoló politika ellen?

Miért?...

Azért, hogy Tiszák most tüzet kiálthassanak. Hogy ulti nemzet mentő parádés ruhájukban görögtűz mellett közbámulatrakivonulhassanak.

Szóval a függetlenségi párt csinálta az egész lángtengert. Az a függetlenségi párt, mely öntudatos nemzeti politikával visszaakarta vezetni a romániséget eredeti hivatásához.

S a függetlenségi párt ekkor és ezért hazaáruló vala.

De ne feledjük el, hogy azok kiáltották a „feszisd meg“-et, kik ma hozsánát zengenek, békét hirdetnek Ausztria és az összbírodalmi eszme szolgálatában a mi rovásunkra.

Mert ne áltassa magát senki azzal, hogy a nemzetiségektől alkudozások árán szerzett béke csak egy pillanatra is hasznára lenne a nemzetnek és folyománya volna a nemzeti államnak.

Nem! Mert a román vezető férfiak egy poliglott államnak hirdetik Magyarországot, hol az egyes fajok külön kell megtalálják boldogulásuk feltételeit akár csak Ausztriában.

Ők nem magyar nemzetet ismernek, hanem magyar nemzetiséget, ez az ők politikai hitvallásuk, melynek legutóbb is Popp Cicsó István nemzetiségi képviselő magában a parlamentben adott kifejezést.

Hát kérdem én! Hol itt az alkudozásnak helye azokkal szemben, kik tagadásba veszik a magyar államiságot és az egységes magyar politikai nemzet fogalmát?

Ebből lehet el- és lealkudni, de erre megalkudni velük nem lehet.

Hiszen nem alkudozásra van itt szükség, hanem arra, hogy a nemzeti egész egy részét a törvény és alkotmány erejével rá kényszerítsük arra, hogy állampolgári kötelességét teljesítse, a ki pedig csak jogokat akar s a kötelességet egyszerűen negligálja, az pusztuljon innen s keresse boldogulását abban az államban, mely faji aspirációinak egyetlen ideálja.

(Vége köv.)

Gazdasági tanulmány ut.

(G. I.) Az ősz kezdetén vagyunk! A székely gazda letörli homlokáról kigyöngyözött verítékét és megpihen. Megelégedettség érzetével gondol ez évi munkájára, nem hangzik fel ajkáról a megszokott panasz, mert a Gondviselés bő áldással tetézte fáradozásait, megadta a várva-várt arany kalászból kötött koszorút. Vigabban zakatol a gép, könnyebben kopog a másfél fa, dusan telik zsák és magtár csillogó acintos, arany szemekkel. Boldogasszony napja táján süt fel a gazda egén az öröm vagy bánat napja s a szerint igazodik egy egész évi élete. A rövid és örömmel telített pihenést nyújtó napokon aknazta ki vármegyénekből 32 gazda s Székelyhidy Viktor kirendeltségi megbízott felhívására, vezetőe alatt indult tanulmányutra, ismereteit, tapasztalatait gazdagítandó. Való igaz, hogy elvész a nép, ha tudomány nélkül való, menthetetlenül elvész. Jól tudja az erdélyrészi kirendeltség, hogy mi kell a székely-népnek, mely fajszereiben, felébredt nemzeti öntudatában, kitartó szorgalmas munkában hazánk első népe volt mindenkor s a jövőre is erre van predesztinálva. Kulturát, mező-

gazdasági civilizációt kell népünk lelkiületébe önteni s a kirendeltség akciójának nyert pere van. Nyert az ügy különösen akkor, ha a tanulmányutak nemcsak a szemnek és fülnek, hanem az értelemnek szólanak.

Nagyon helyesen tervezte a folyó hó 14-én és 15-én tartott tanulmányutát Székelyhidy Viktor intéző, ki az ilyen kirándulások célirányát a hasznossal és kellemessel kiválóan tudja egyeztetni, tanúságot tevén arról, hogy igazán mélyreható munkássággal bír, tapasztalt és energikus egyénnel képviselteti magát a kirendeltség vármegyénekből.

Az utirány ezuttal nem a Barcaság, hanem Medgyes és Nagykézmező községek voltak, hol a falajviszonyok és földalakulatok épen olyanok, mint bércecs hazánk hegyes-völgyes vidéke. Eltekintve a valamivel kedvezőbb éghajlattól, melylyel e szárazlaktá vidék bír, a természeti fekvés, gazdasági viszony épen olyan, mint nálunk. Nos ilyen kell a székely népnek. Hadd lássa, hogy hasonló viszonyok mellett miféle eljárással és eszközökkel lehet a hasonló természetű és összetételű földből többet, jobbat termelni s miként lehet a termelést kedvezőbb értékesítési módzatokkal fokozni. Nem is vészett el ezen tanulmányut a kigazdákra nézve s hiszem, hogy ez uton részt vett 32 egyén az ott látottakat könnyű szerrel tudja itthon megvalósítani.

Utunk először a szászgyetemen által létesített és fenntartott medgyesi földmives iskolához vezetett. Herbert Péter földmives iskolai igazgató ki-tüntető szívélyes fogadása és kedves vendégszeretete mindnyájunkat meglepett. Az izletes reggeli elköltése után az intézet 53 holdon beállított mezőgazdaságát néztük meg. A rendszeres mezőgazdasági üzem, a terület szakszerű beosztása és kezelése mesterkezerekre vall. A gazdaság közvetlen az intézet körül terül el és 6 nagy táblára van felosztva. I. táblán az 5-ös forgó gazdaság van üzemben és pedig 1. cukorrépa, nagyon trágyázva istállótrágyával és 200 K^o szuperfoszfáttal, 2-ik árpa, 3-ik tengeri, 4-ik zab lóherével, 5-ik lóhere. II. táblán 4-es norfolkli vetésforgóban gazdálkodnak. 1. forgó: zab, here-bevetéssel, 2-ik forgón here 200 K^o szuperfoszfát trágyázással, 3-ikon buza; 4-ik forgó: répa trágyázva istállótrágyával. III. táblán 1-ső forgóban buza, zöld trágyával nagyon trágyázva, ráhíntve 200 K^o szuperfoszfát műtrágya. A III-ik táblán tehát hatos fordában gazdálkodnak. A IV-ik tábla a hegyoldalon elterülő kaszáló, melyet szuperfoszfát és 40%-os káli műtrágya keverékkel trágyáznak 2 évenként. Egy kat. holdra 140 K^o szuperfoszfát és 60 K^o 40 százalékos káli trágya keverékét alkalmaznak. A kaszálóra kiszakított tábla a múlt évben volt ilyen arányú műtrágya keverékkel behintve s a folyó évben is igen kitünő termést adott meredek hegyoldalon, hova a társaság egy kövérebb tagja csak úgy tudott feljönni, hogy egyik társának kellett nehezebb felöltőjét s felesleges ruházatát átvennie. A kaszálón végig húzódó régi omladékos hely fümaggal behintve kaszálhatóvá van téve; az oldalon fiatal akácok erdő telepítéseit, az intézet szőlő-gazdaságát látják el alkalmas karók-

kal. Völgyekben félmagas törzsű kiváló fajta almafák bőterméssel, szabályos koronájukkal gyönyörködtetik az embert. A mezőgazdasági fordákbán a here angolperje keverékkel van vetve és trágyázva, mivel a takarmány összetétele így jobb és felluvódást sem okoz oly könnyen.

V-ik tábla a kísérleti telep, melyet magnemesítés és kiválasztás céljából tartanak fenn. Érdekes kísérleteket végez e táblában az intézet tanári kara. Bemutatta az igazgató a buzára vonatkozó kísérleti eljárást, melyet átültetéssel, plántálással végeznek. Egy szemből kikelt zsenge kis növényt még a vetés őszen plántálják el 2—4 deciméter távol sorokban s az ily utra tovább fejlődő buza 16—24 száron ugyanannyi 12—15 cm. hosszú telt szemű kalászt ad. A kísérleti telepen maga a tanári kar végzi a munkát, szántást, vetést aratást stb. Több fajta tengeri áll kísérlet alatt. Az amerikai lófogó tengeri, mely az importálás idején egy cső termést adott, most 2—3 jól kifejlett csőtermést ad szintén magnemesítés útján. A magnemesítést és a több cső termést fokozó eljárást maga az igazgató több évek során végezte, úgy hogy az egy száron kapott 2 csőnek középső jól kifejlett szemeit vetette el a más év tavaszán és ezen eljárást mindaddig végzi, míg a tengeri pár kivétel nélkül 2—3 csőtermést hoz. Ezen magnemesítési és termést fokozó művellet áll mindenféle gabona és gazdasági terménynél. Különösen egy újabb fajta zab, Hansteti vonta mindnyájunk figyelmét és érdeklődését magára. Igen szépen fejlett, dus és nagy zászlóju, magas szalmájú kultur zab, mit az intézet gazdaságában már nagyobb mértékben termelnek. Szeme nagy, telt, hólyagos, hasonlít a duppai féle zabhoz, de ennél még nagyobb és gazdagabb termésű. A zab learatva már a szárító csűrben volt száradásra behelyezve. Az intézetben és a szász gazdák gazdaságában igen nagy súlyt fektetnek ezen épületre. Ha learatásra került a gabona és nem jár napos meleg idő, azonnal behordják a terményt a szárító csűrbe, hol hosszú állványokra rakják fel s a levegő minden oldalról járva, könnyen, biztosan és hamar szárad. Építése igen egyszerű, nagy helyet nem foglal el és mi a fő, még elég olcsó is.

A VI-ik tábla közvetlen az intézet közelében a kertészetre van berendezve. Petri Péter kertész-tanító valóban művésziösen, rendszeresen kezeli konyhakertészeti forgókban s az egész kertészet valami nagyszerű látványt nyújt.

Ezen intézet külső mezőgazdasága igen rövid vázlatban, hol a kis birtokos az ő 4—5—6, 8—10—12 stb kataszteri hold birtokának beosztására igen remek példát talál. Az intézet különben igen helyesen a kisbirtokos gazdálkodás szerelésére és tanítására van berendezve s ezen feladatát, a szász gazda társadalom nyilatkozata szerint és Herbert direktor vezetése alatt közmegeledésre, dicséretesen oldja meg. Ide küldik a szász gazdák fiaikat az elemi és községi gazd. népiskolák elvégzése után gazdasági ismereteik bővítése céljából, hol a fiatal szász nemzedékek valóban gazdasági mesterek lesznek. Az intézet tanulóinak száma

minden évben 80; a mi földmives iskoláinkhoz állami ösztöndíj s mindenféle kedvezmény élvezetével alig sikerül évenként 20 székely ifjút össze toborzani. Oh népkultúra mikor jön már egyszer el hozzánk a te országod s lesz-e idő, mikor a székely nép nem politizálni, hanem gazdálkodni kezd tanulni?

(Folyt köv.)

A szegény tanulók érdekében.

Az udvarhelyvármegyei Népnevelési Egyesület nemcsak elhatározás által indítatva lehetővé akarja tenni azt, hogy e vármegye mindennapi tankötelesei között egy se legyen, ki a sikeres előhaladáshoz mulhatatlanul szükséges tankönyveket nélkülözze.

Nevezett egyesület folyó évi közgyűlésében engem bizott meg avval, hogy a mutatkozó szükségleteket alapítsam meg s ennek kielégítése iránt a rendelkezésre álló összeg erejéig intézkedjem.

Ezen oknál fogva kérem vármegyénekeket, tanítókat, hogy azon mindennapi tanulók névsorát, kiknek részére a nélkülözhetlenül szükséges olvasókönyveket, történeti, alkotmánytani és földrajzi tankönyveket beszerezni nem tudják, velem f. évi szeptember hó 10-ig mulhatatlanul közölni és ezen névsorhoz gondos kimutatást mellékelni szíveskedjék affelől, hogy a vezetése alatt álló iskolában hány s hányadik osztályu, mely szerző által írott olvasókönyvre, történetre, alkotmánytanra vagy földrajzra van szüksége?

Tájékozódás céljából megjegyzem a következőket:

1. A rendelkezésre álló összeg szerfölött mérsékel és a nyilvánvalóan túlzott igények fölött napi rendre térünk.

2. Ingyen könyveket csak földhöz ragadt szegény emberek gyermekeinek adunk. Módosabb és munkaképes szülőknek maguknak kell gyermekeik könyv szükségletét kielégíteni.

3. Mielőtt a tanító hozzánk fordulna, vegye igénybe az egyetemi nyomda s könyvkereskedők által kötelességszerűen adandó ingyen könyveket.

4. A mely iskolában a tanító ügyessége az ingyen könyveket biztosítja, ott a szegény gyermekeknek író és rajzszerket ad az egyesület. Túlzott kérelmek fölött is napirendre térünk.

5. A jelzett könyveken kívül más könyveket nem adnak.

6. A ki f. évi szeptemser hó 10. után fordul hozzám, segítséget ne várjon.

7. A könyvkereskedő minden csomaghoz átvételi elismervényt csatol, mit a tanító aláírni és azonnal visszaküldeni köteles. Ha a küldeményben hiba van, az illető könyvkereskedő azonnal értesítendő.

Székelyudvarhely, 1910 évi augusztus hó 15-én.

Rhedei János
kir. tanfelügyelő.

— A székelyudvarhelyi függetlenségi kör megalakítására vonatkozólag múlt számunkban közölt vezércikkünk: Dr. Valentsik Ferenc orsz. képviselőnk kijelentette, hogy a legszívesebb készséggel fogadja az alakulást és hazafias lelkesedéssel áll a kör élére. Ezek után tehát városunk függetlenségi érzelmű polgárságán van a sor, hogy a szervezkedést megindítsa és az eszmét diadalhoz segítse. Lássuk, tudunk-e egy-értelműleg akarni és testvéries összefogással alkotni!...

HIREK.

— **Szent István** dicsőséges első magyar királyunk emlékét ünnepeljük ma. Tegnap este városunk összes köz- és magánépületei fényesen ki voltak világítva.

— **Nyolcvan éves királyunk** ünneplésétől hangos volt az egész ország. Székelyudvarhelyt szerdán este fényes kivilágítás v. l. Csütörtökön pedig az összes templomokban ünnepi hálaadó istentiszteletet tartottak, a melyeken a hatóságok és intézetek képviselői teljes számban résztvettek. Délelőtt 11 órakor a vármegyeház dísztermében rendkívüli ünnepi közgyűlés volt, a melyen elfogadták Dr Paal Árpád vármegyei főjegyző tartalmas, hazafias érzéstől áthatott hódoló felirat tervezetét. Majd Dr Valentisk Ferenc országgyűlési képviselőnk mondott mélyen átértett, nagyhatású ünnepi beszédet. A közgyűlésen úgy helyből, mint vidékről nagyszámu résztvevő volt jelen.

— **Ausztriában tilos a párbaj.** Most kerültek nyilvánosságra az új osztrák büntető törvénykönyv javaslatának a párbajra vonatkozó intézkedései. Ezek az intézkedések az angol törvényhez hasonlóan rendkívül szigorúak. Az új osztrák törvény bünteti a provokálást s a kihívás elfogadását is. A büntetés egy héttől egy évig terjedhető közönséges fogház és tízezer koronáig terjedhető pénzbüntetés lehet, ha pedig a párbajt harc képtelenségig vivják, a fogház hat évig, a pénzbüntetés huszezer koronáig terjedhet. Az ellenfeleket minden esetben letartóztatják.

— **A vasárnapi munka felfüggesztése.** Minthogy Szent István napja szombatra esik és a törvény értelmében ennél fogva szombaton és vasárnap is teljesen szünetelne a munka, Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter vasárnapra részben felfüggesztette a munkaszünetet. Erről szóló rendelete a következő: Szent István napja ez évben szombatra esik s így két munkaszüneti nap közvetlenül követi egymást, a minek következtében a kötelező munkaszünetre vonatkozó rendelkezések főtartása mellett a forgalmi élet nem csekély részében egyfolytában csaknem negyvennyolc órán át szünetelne. Miután a forgalom ily mértékű szünetelése az élelmezéssel kapcsolatos, de egyéb iparágaknál is a közönségre előreláthatóan sok kárral járna, az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. XIII. törvény cikk 3. szakasza alapján a belügyi és földmívelésügyi miniszterrel, illetőleg a horvát-szlavon-dalmátországi bánnal egyetértően ez évi augusztus 21-re eső vasárnapon kivételesen megengedem, hogy mindazok az ipari munkák, a melyek hivatali elődöm 1903. évi június 13-án kelt rendelete értelmében vasárnapon hosszabb időn át nem nélkülözhetők, ez évi augusztus 21-re eső vasárnapon reggeli hat órától déli 12 óráig és esti hat órán túl akadálytalanul legyenek végezhetők.

— **A bögözi bucsu-bál.** A Bögöz község és vidéken szünidőző tanulóifjúság e hó 28-án (vasárnap) Bögözben jótékony célú kosaras bucsulán mulatságot rendez személyenként 1 K-ás belépési díjjal. A mu-

latság iránt élénk érdeklődés mutatkozik az ifjúság körében. A rendező bizottság tíz hölgy és tizenkilenc fiutagból áll s ezek mindent elkövetnek, hogy a mulatság a legmesszebb terjedhető kívánságokat is kielégítse. Az este 7 órakor kezdődő táncvigalomhoz jó horról és zenéről gondoskodtak. Szóval nagyszabású bál lesz augusztus 28-án Bögözben.

— **Székely vasuti részvények sorsolása.** A héjasfalva-székelyudvarhelyi h. é. vasut elsőbbségi részvényeinek folyó évi július 1-én megejtett sorsolásán, a következő számokat húzták ki: 2056 tól folytatól 2070-ig. 4541, 4542, 4543. 5191-től folytatól 5200-ig. A kifizetés 1911 január hó 2-ikától kezdődőleg történik.

— **Iskolai értesítés.** A helybeli m. kir. állami főreáliskolában az 1910-1911 iskolai évre a beiratások f. évi szeptember 1., és 2., 3-ik napján d. e. 8—12 óráig eszközöltenek. A beiratásokat megelőzően augusztus 31-én d. e. 8—12 és d. u. 3—5 óráig tartatnak meg a javító, pótló és kiegészítő vizsgálatokat. A másirányú iskolákból a magasabb osztályokba átlépni szándékozó tanulóakra a felvételi vizsgálatok, valamint a magánvizsgálatok is a beiratási napokban tartatnak meg. A javító, valamint a teljes érettségi vizsgálatok szóbeli része szeptember 13-án d. u. 2 órakor tartatnak meg. A teljes érettségi vizsgálat írásbeli része szeptember 4, 5 és 6-án lesznek. Ezen vizsgálatokra szeptember 3-án déli 12 óráig lehet jelentkezni az igazgatóságnál. Azok a rendes tanulók, akik tandíjmentességet akarnak nyerni, eziránti s az intézet igazgatóságához intézett kérésüket, felszerelve hatóságilag kiállított vagyonossági bizonyítvánnyal, a beiratás alkalmával nyújtják be az illetékes osztályfőnök tanár úrnál. Az intézettel kapcsolatos internátus konyhájáról 25—30 szegényebb sorsu tanuló kaphat igen mérsékelt díjért ebédet. Ezzel az ebéddel való segélyezést az igazgatósághoz benyújtandó kérvényben kell kérelmezni a vagyonossági bizonyítvány csatolásával, vagy az erre való hivatkozással. A szegényebb sorsu tanulók az intézetből tankönyveket is kaphatnak mérsékelt számban. Minden az intézetre vonatkozó kérdésben készséggel ad felvilágosítást az igazgatóság.

— **Marhatenyésztő szövetkezet.** Ez évi szeptember 1-én országos állat- és gépkiállítás rendez az E. G. E. Kolozsváron. Ez alkalommal gazdasági értekezlet lesz egy magyar erdélyi fajta szarvasmarhatenyésztő szövetkezet megalakítása érdekében. A részt vevők számára ezer vasuti kedvezményes jegyet kértek.

— **A tojástermelő tizparancsolata.** 1. A tyúk nem gép, amelyet csak be kell fűteni, hogy tojást produkáljon. 2. A tyúknak éppúgy egyénisége van, mint az embernek s nincsen kettő, amely egymással teljesen egyenlő volna. Egyik többet eszik, mint a másik, egyik ezt szereti, a másik azt. Ma nem fogyasztják el a takarmányukat, holnap pedig nem győzőnekik eleget adni. Hogy mennyi takarmányt adjál elébük, erre csak a gyakorlat tanít meg, ezt könyvből nem lehet megtanulni. 3. A tyúknak sohasem szabad lustán lézengenie, az ajtó nyílását lesnie, az emberek

után szaladnia. Ezek a tuletetés jelei.

4. A tyúknak egésznapon át mozognia kell, keressen, kapargáljon szüntelenül. 5. Csak este kapjanak annyi eleséget, hogy teljesen jólakjanak, napközben mindig kissé éhesen maradjanak, mert máskülönben ellustulnak és a sarokban gubbaszkodnak. 6. Száraz éjjeli szállás és jó tágas kifutó nélkülözhetetlen. Ezt az utóbbit jól kell szellőztetni. A szemes eleség az etetővályuba. 7. Zöldtakarmány és friss víz sohasé hiányozzék. 8. Szemes eleségül $\frac{1}{2}$ -rész zabot és $\frac{1}{2}$ rész kukoricát kell adni: puha eleségek: hal- v. husliszt, friss csontok, vágott here, répa, korpa és dara. 9. A deszkákat naponta meg kell tisztítani s az alom is, amint átmedvesedik megújítandó. 10. Nehéz fajtaakat másképp kell kezelni, mint a könnyebb, földközítengeri fajtaikat.

— **Az unitáriusok ünnepe.** Országos ünnepe lesz az unitárius egyháznak e hónap 30, 21 és 23-ik napján. Nagyneű vallás aladírója, Dsvíd Ferenc, születésének negyszáz éves fordulója alkalmával gyűl össze születési helyére: Kolozsvárra nemcsak a magyarországi unitárius hívők serege hanem a külföldi (amerikai, angol, német stb.) unitáriusok nagyszámú küldöttsége is.

— **Az erdélyi sertésállomány fől-szaporítása.** Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter tekintettel az erdélyi sertésállomány rendkívül apadására, nemcsak a köztenyésztési kanok, de a magánfelek részére való kocák vételarából is 30 százalékos támogatást nyújtott arra, hogy Erdély sertésállománya 2—3 év alatt lényegesen felszaporodjék.

— **Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése** Dr Dobó jogi szeminarium Kolozsvárt azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgáikat szeptember hónapban, avagy esetleg később akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégezett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészíti. Tanrendszerét és működését ismertető könyvet „Tájékoztató a jogi szeminariumról” díjmentesen megküldi.

— **Az üzlet** nevű kitűnően szerkesztett kereskedelmi szaklap, mely szórakoztatva tanít és tanítva szórakoztat, különösen a reklámra, a ki-rakatrendezésre, az üzletvezetés szaz meg száz apró fogására oktatja olvasóit detaillisták. Erről a lapról tárgyilagosan állapíthatjuk meg, hogy az nélkülözhetetlen segédeszköze minden modern kereskedőnek s viszont a modern kereskedőkről meg-jegyezhetjük, hogy csak ezeknek van a mai nehéz viszonyok között létjogosultságuk. Érdeklődőknek szívesen küld mutatószámot a ki-adóhivatal; Budapest VI. Aradi-u. 8.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Egy érdeklődő. Az állami elemi iskola kérdésére vonatkozó cikkelyt közelebbről hozni fogjuk.

G. I. Miskolcz. Nagyérdekű, szé-kely hazafias érzéstől áthatott tanulmányért fogadjuk köszönetünket. Köze-lebbről sorát ejtjük. Szíves üdvözet!

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Régi levelekből.

Gagyi Sámuel ur úgy látszik sem-miképen sem tud beletörődni, ha okvetetlenkedő támadásaiért meg-leckéztetik, pedig hát tudhatná, hogy minden akció reakciót szül.

Sokkal több és okosabb dolgom van annál mint sem hogy időmet Gagyi urrali hosszas polemiákra fecséreljem; közérdekből azonban cik-kének két pontját figyelmen kívül nem hagyhatom; ugyanis a „Székely-Udvarhely” című lap 63-ik szá-mában „Régi levelekből” címen Ga-gyi ur a 3-ik pont alatt ferdit, csür, csavar, hogy az igazságnak nyakát valahogy kikerje s ugyanazt, a mit én róla irtam vissza vágassa; — hát a gyengébbek kedvéért melyek-hez Gagyi ur is tartozik, meg kell magyaráznom, hogy nem az áll az én előző cikkemben, miszerint az 1907. és 1908. években Gagyi ur által hozzám intézett levelei adták az 1901. évben megjelent könyvem-hez az adatokat (navetséges! ezt hogy is képzele Gagyi ur?), hanem a hivatkozott levelek dokumentálják, hogy Gagyi Sámuel ur igen is jól tudja az 1901. évben megjelent könyv adatainak eredetét, hiszen azokban megnevezi, sőt sárral is dobálja az illetőt s cikkében még azt írja: „nem tudom, hogy Pálmay ur honnan merítette adatait?” ez az, a mi valótl-an s az igazság mérlege részemre billen.

Azt írja Gagyi ur, hogy elvettem a sulykot, erre csak azt válaszolha-tom: kár annak sulyokkal dobálózni, kinek feje még 60 éves korában sem nőtt be, mert betörik.

A 6-ik pontra térve azt kell meg-jegyezmem, hogy könyvem a ge-nealógia terén munkálkodók vagy az ezen szak iránt érdeklődők részére irtam s azok közül legtöbbben be is szerezték; de nem irtam munkámat a metelyes báránnyokkal foglalkozók vagy az olyan szaktekintélyek részére mint Gagyi Sámuel ur, ki ejssen csak üzletet lát e munkában; pedig legyen nyugodt, mert a nő oly po-tom áron lett kiadó által áruba bo-csátva, hogy alig kapta meg befek-tetett tőkéjét. Nem úgy tettünk, mint a Czirner-cég, hogy csak azon csa-ládoknak adtunk helyet a könyvben, melyeknek tagjai előfizettek, hanem mindenkit felvettem, a kit megilletett és hogy ne kelljen a megrendelők előtt térdet-fejet hajtanom, csak az írói szerepre vállalkoztak s anyagi-lag az által, hogy kiadó engemet előre kifizetett, érdekelve nem vol-tam s nem vagyok.

Hiszem, hogy Gagyi ur nem bánta volna, ha saját költségünkön még többet irtunk volna s különösen jó sokat ő róla; s igaz van, irhattam volna többet is, sőt köteteket lehetne írni az udvarhelyvármegyei nemes családokról, de nem oly támogató-s mellett, mint a Gagyi uré.

Azt pedig rosszul gondolja, ha azt hiszi, hogy én haragszom, mint írói ember hozzá szoktam a mások gya-r-lóságaihoz s hírlapi polemiáknál csak abban gyönyörködöm, ha ellenfelem bosszankodik, hogy nem sikerül a köz-veleményt félrevezetnie.

Marosvásárhely, 1910. aug. 15.

Pálmay József.

*) E rovatban díjtalanul helyet adunk minden közérdeklő felszólalásnak a beküldő felelősségére. Szerk.

Szám: 4546—1910. tikvi.

Hirdetmény.

Vargyas község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869: 2579 számú szabályrendelet-hez képest átalakított és ezzel egyidőre mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886: XXIX. t. cikk, az 1899: XXXVIII. és az 1881: XVI. t. cikknek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekbejegyzéskönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban foganatosított.

E célból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1910. évi szeptember hó 26-án fog kezdődni. Ennélfogva felhívjuk:

1. az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik a telekbejegyzéskönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírássra az 1886: XXIX. t. c. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5, 6, 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igen eiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Oklánd, 1910. évi augusztus 10.
Dr. Földes Miklós s. k. kir. albiró.

A kiadmány hitelel:

Kir. telekkönyvvezető helyett:
Szeles Félix,
kir. járásbírói irnok.

Czell Frigyes

és Fiai

bortermelők és bornagy kereskedők
Medgyes.

Legjobb beszerzési forrás természettadta valódi erdélyi horgy borokban. Hordókban és palackokban. Kitűnő sajáttermés és vörös borok.

Kiadó szobák.

2 esinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Értekezhetni Kossuth-u. 104. sz.

418—1910. vhtó szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Z oklándi kir. járásbíró 1910. évi Sp. I. 150/2. számú végzése következtében Dr. János Domokos ügyvéd által képviselt Gáspár Samu erdőfűlei javára 170 K — f. s. jár. erejéig 1910. évi július hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 682 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tűzifa, talpa és tönkök nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Z oklándi kir. járásbíró 1910. évi V. 224/2. számú végzése folytán 270 K — fil. tökevetelés, ennek 1910. évi január 1-ől napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 156 K 76 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Erdőfűlei határban „Bojtor” nevű helyen leendő megtartására 1910. évi augusztus hó 27-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés a 1881. évi XL. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklánd, 1910. évi aug. 17.

Pollák Ignác,
kir. bír. végrehajtó.

Szám: 4700-1910. tikvi.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1906. évi július hó 6-án 14114. szám alatt elrendelte, hogy az oklándi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Székelyszáldobos község telekbejegyzéskönyveiben fölvetett mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886: XXIX. t. c. az 1889. évi XXXVIII. t. c. és az 1891. XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892: XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése foganatosítottak.

E célból a helyszíni eljárás nevezett községben 1910. évi szeptember hó 26-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhívjuk:

1. mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírássra az 1886: XXIX. t. c. 15-18. és az 1889: XXXVIII. t. c. 5, 6, 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy

a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Oklánd 1910. évi augusztus hó 17. en.

Kelemen Kálmán s. k. kir. albiró.

A kiadmány hitelel:

Kir. telekkönyvvezető helyett.
Szeles Félix,
kir. járásbírói irnok.

ÉLET KÖNYVE

állandó házi orvos. Ingyenes gyógy-mód: tifusz, kolera, toroklob, rüh, vérhas, mindenféle himlő és vörheny, orvanc, bujakór, számarhurut, agytüdő, szív-, gyomor-, méh- és bélgyulladás, vere, máj-, lép-, hólyagbajok, skrofula, köszvény, csúsz, nyálvalyatorrés, aranyér, gutaütés, nehéz sebesülések, vérszegénység, vízkór-ság, szárazbetegség (tuberkulózis), torok- vagy mandolagyulladás, gyomorkatarus, örülés stb. ellen. Irta: **DERZSI JÓZSEF.** Az E. M. K. E. — tekintélyes orvosok ajánlatára — népkönyvtárai részére 100 példányt elfogadott. Ára 3 korona. Kapható: Betegh Pál könyvkiadónál Székelyudvarhelyt és valamennyi könyvkereskedésben.

B O R!

Fernengel Gyula székely-udvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Nyomdász-

tanulónak 2—4 gimnáziumot, reál- vagy polgári iskolát végzett fiukat felvesz **Betegh Pál** könyvnyomtató-intézetébe Székelyudvarhelyt — havi fizetéssel.

Ki a Yes-Oui-Si

című lapot megrendeli, játszva — minden megerőltetés nélkül és önállóan az angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfizetési ára negyedévre 1—1 kiadásra csak 3 K. Kiadóhivatala Budapest, VI. Andrassy-ut 97. sz. a „Székely-Udvarhely”-re való hivatkozással mutatványszámot szívesen küld bárkora.

Magyar Könyvviteli Folyóirat

havi folyóirat a könyvviteli ismeretek fejlesztésére. Főszerkesztők: **Kárpáti Béla** és **Trautmann Henrik.** Társzerkesztők: **Kuntner Róbert, Szél Jenő, Zsengeri Manó.** Megjelenik minden hó első napján egy és fél innyi terjedelemben. Előfizetési ára egy évre 8 K, fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX. Meszter-u. 27. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhiv.

1848 eredeti arcia angol, és amerikai toalett-modelt közöl a **BUDAPESTI BAZÁR** egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatványszámot küld a „**BUDAPESTI BAZÁR**” kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

Takacs Janos

műkésártonő-mester

Székelyudvarhelyt (Rózsa utca 2. sz.)

Elvállal mindenféle szakmájába tartozó munkálatokat. Utazó kofferet minden alakban. Nádszékek javítása. Husvásárló és ruháskosarak stb. Utazó kosarak és kofferet bélelése. Dísz tárgyak izléses előállítása. Kézenél több mintában készít bármilyen igényeknek megfelelő tárgyakat.

Bélyegzők

B megrendelésre mindenféle kivitelben bárkora a legpontosabban, gyári ár mellett szállíttatnak **Betegh Pál** könyv- és papirkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Szakképzett molnármester

— többféle nyelvismerettel — állást keres gőz-, benzin- vagy vízimalomnál. Malombérletet is vállal. Cím e lap kiadóhivatalában. 2—2.

A mortizáció

tisztviselői kölesön

ügyekben

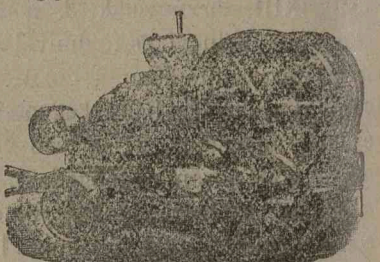
díjmentes felvilágosítást nyújt az „**O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselősége**”.

KOLOZSVÁR

Foronc János-ut 7. a szám.

Válaszbélyeg csatolandó.

Ugynökök kerestetnek.

Eredeti „Christoph”

benzin szivógáz-motorok, lokomobílok és

nyersolaj-motorok

ma az első helyen állanak.

A „**CHRISTOPH**” név garancia. 75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket.

Dénes B. motorspecialista

Budapest, V. Lővő-tér 15.